

eller fordi det virkelig var et godt Raad, skal jeg ikke kunne sige. De fulgte dog, som sagt, dette Raad; men det var ikke klart, at de vilde gjøre dette, da den Adresse, som er omtalt i Aften, blev indbragt af det ærede Medlem for Eftled Amts 4de Valgkreds (Schjørring). Der forelaa den Gang ikke Andet, end at Finantsloven efter fuldstændig Tausshed under 1ste Behandling havde faaet Lov at gaa til 2den Behandling, uden at man vidste, hvad Skæbne der var tiltænt den; der forelaa ikke Andet, end at Flertallet havde truet med de skrækelige Baaben, det vilde anvende. Der blev f. Ex. truet med, at man vilde negte Ministergagerne, men, mine Herrer! hvad er der slet? Hvor ere de skrækelige Midler, hvormed der er truet, blevene af? Hæve De negtet Ministergagerne? De have tværtimod bevilget een Ministergage mere, end der var forlangt. Hæve De gjort Noget, som kunde sammenlignes med at negte Finantsloven? De have ganke vist standset en Lov om extraordinære Lønningstillæg til Embeds- og Bestillingsmænd, hvad der efter min Mening var ubilligt og urigtigt, men De have ikke gjort Noget, der i statsretlig Henseende kan sammenlignes med det Skridt at negte Finantslovens Omgang til 2den Behandling. Det er vist — hvad der ogsaa er blevet udtalt fra flere Sider i Aften — at Flertallets Optraeden har været moderat og medgørlig. Derved, mine Herrer, have De været i Stand til at frembringe den nuværende Situation; derved have De bragt Mindretallet — hvortil jeg for Diebliffet vil henregne mig, skjøndt den Opfattelse, jeg har af Situationen, er væsentlig forskjellig fra den, de ærede Herrer af Mindretallet, der have talt i Aften, have — til at indrømme, at Regjeringen, naar der er et fast Flertal i Folkethinget, ikke i Længden vil kunne modstaa, saaledes som det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 5te Valgkreds sagde. Dette er dog kun Tilfældet paa een Betingelse, nemlig at dette Flertal opfører sig paa en Maade, som giver det en moralsk Styrke, der svarer til dets numeriske Kraft. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 5te Valgkreds protesterede imod, at han enten i Theori eller i Praxis skulde være en Ven af Parlamentarismen; men han endte med at sige, at det var umuligt for nogen Regjering i Længden at staae imod et fast Flertal i Folkethinget. Dette er en saa parlamentarisk Grundfætning, som mulig, og jeg, der altid har været en Ven af Parlamentarismen, rigtig forstaaet, er fuldstændig enig med ham deri. Det glæder mig at se, at han, som har bebreidet Andre, at deres Theori og Praxis ikke fulgtes ad, nu saa skjønt lader sin Theori og Praxis følges ad. Naar man blot kommer til en Erkjendelse af de virkelig konstitutionelle Forhold, og man ikke fortaber sig i feilagtige Definitioner og urigtig opfattede Doktriner, tror jeg, der vil komme ønskelig

Enighed her i Landet angaaende den Bøi, vor fremtidige konstitutionelle Udvikling skal gaa.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet: Jeg vil kun tillade mig nogle faa Bemærkninger med Hensyn til det Foredrag, som blev holdt af det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 5te Valgkreds (Holstein-Ledreborg). Jeg skal ganske sikkert ikke fortabe mig enten i Fremtidbilleder, der maa være usikre og uklare for Enhver til enhver Tid og allermost i en Tid som den, hvori vi nu leve, og heller ikke i Grindringer fra tidligere Tid, der sandsynligvis allerede nu — skjøndt Begivenhederne ligge temmelig nær — stille sig saa uklare, at der kan være forskjellige Meninger derom. Det, hvorfor jeg har troet i al Rørlighed at maatte tage Ordet, er kun for at døele nogle Diebliffe ved den Hovedfætning, som saa at sige beherskede det ærede Medlems Foredrag, hvori der for Dørigt var mange Enkeltheder, som jeg fandt træffende og sande. Hovedfætningen i det ærede Medlems Foredrag, som jeg tror trænger til at ses noget næriere paa, inden man kan slutte sig til den, gif ud paa, at det dog nu maatte være klart, at en Regjering umuligt kan bestaa, naar den befinder sig i en diametral Modfætning til Folkets Billie, det er Folkethingets Billie. Til disse Ord vil jeg bemærke, at Rigtigheden af denne Sætning væsentligt maa bero paa, hvad man forstaaer ved at befinde sig i diametral Modfætning til Folkets Billie. Dersom det ærede Medlem selv og maasse mange Andre her i Salen skulde mene, at den nuværende Regjering i sin hele Optraeden har staaet i en diametral Modfætning til, hvad der ønskes fra Flertallets Side, forekommer denne Opfattelse mig høist mærkærdig. Vi have jo oplevet at se, hvad det betyder med denne diametrale Modfætning. Der er jo mange forskjellige Modfætninger, som her dele os imellem paa forskjellige Gebeter, hvilket jeg dog nu ikke skal gaa nærmere ind paa, da jo Enhver kjender dem tilstrækkelig — men at sige, at vi her staa paa et diametralt modsat Standpunkt, er en Misforstaaelse. Ganke vist er der paa nogle Steder større og paa nogle Steder mindre Adskillelser og forskjellige Meninger, men en saadan stik modsat Mening kan man ikke ikke paa staa, at der er tilstede her. Naar man dernæst siger, at Ministeriet er i diametral Modfætning til Folkets Billie, og tilføjer, at dette er Folkethingets Billie, saa behøver jeg jo ikke at udtale, at det ikke er min Mening — og maasse heller ikke det ærede Medlems — at man saaledes uden videre kan sige, at Folkethingets Flertals Billie er Folkets Flertals Billie. Jeg har saa ofte modsagt dette, og jeg skal gjøre det igjen, idet jeg paa staaer, at det, efter hvad Erfaringen viser, umuligt gaar an at sige, at Folkets Flertal er det Samme som Folkethingets Flertal. Det